

**Besluit van de Raad van het BIPT
van 20 september 2021
met betrekking tot
de analyse van het BROTSOLL-referentieaanbod van
Proximus voor hoogwaardige toegangsdiensten**

Publieke versie

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
2. Juridische basis.....	4
3. Procedure.....	6
3.1. Nationale raadpleging.....	6
3.2. Advies van de Belgische Mededingingsautoriteit.....	6
3.3. Samenwerking met de mediaregulatoren.....	6
3.4. Europese raadpleging.....	7
4. Inhoud BROTSOLL-referentieaanbieding.....	8
4.1. Algemeen.....	8
4.2. Wijzigingen tegenover vorige versie van het BROTSOLL-referentieaanbod.....	10
5. Analyse van de BROTSOLL-referentieaanbieding.....	11
5.1. Algemeen.....	11
5.2. Opmerkingen van operationele en technische aard.....	12
5.2.1. <i>Antwoordtermijn voor haalbaarheidsstudie glasvezel (Target Response Time for fiber feasibility study)</i>	12
5.2.2. <i>Target Provisioning Time for EFM</i>	13
5.2.3. <i>Ontbreken van KPI's</i>	14
5.2.4. <i>Securisatie- of redundantiemogelijkheden voor NGLL</i>	16
5.2.5. <i>Interconnectie en APAL's</i>	17
5.2.6. <i>Beschikbaarheid Proximus Incident & Repair Management Platform</i>	20
5.2.7. <i>Geplande onderhoudswerken</i>	21
5.2.8. <i>TITAN-netwerk</i>	22
5.3. Opmerkingen van tarifaire aard.....	23
5.3.1. <i>Ontbreken van een tarief voor wijzigingen in het QoS-profiel</i>	23
5.3.2. <i>Tarieven voor NGLL Light</i>	24
5.3.3. <i>Tarieven voor nieuwe intermediaire profielen bij NGLL</i>	25
5.3.4. <i>Tarief bij migratie naar nationaal interconnectiepunt</i>	26
5.3.5. <i>Tarieven voor verbeterde reparatie SLA's</i>	28
5.4. Andere punten.....	31
6. Besluit, inwerkingtreding, beroepsmogelijkheden en handtekeningen.....	33
6.1. Besluit en inwerkingtreding.....	33
6.2. Beroepsmogelijkheden.....	33
Bijlage 1. Samenvatting van de reacties op de openbare raadpleging.....	35
BCPA.....	35
Orange Belgium.....	35
Proximus.....	35
Telenet.....	36

1. Inleiding

1. Dit besluit heeft betrekking op de BROTSoLL-referentieaanbieding van Proximus.
2. Het BIPT heeft op 13 december 2019 een besluit aangenomen betreffende de analyse van de markt voor hoogwaardige toegang (hierna "het marktanalysebesluit"). In dat besluit bevestigt het BIPT dat Proximus een dominante positie bekleedt op de markt voor hoogwaardige toegang en worden verschillende verplichtingen opgelegd aan Proximus, waaronder de transparantieplichting. Deze transparantieplichting omvat het publiceren van een referentieaanbod¹, een document waarin de informatie, tarieven en technische specificaties van het gereguleerde wholesaleaanbod worden beschreven.
3. Op 19 juni 2020 bezorgde Proximus het BIPT een update van de referentieaanbieding voor actieve² hoogwaardige toegang, zijnde de BROTSoLL-referentieaanbieding of "Proximus Reference Offer for Terminating Segments of Leased Lines".
4. Na enkele aanvullingen gevraagd door het BIPT in een brief gericht aan Proximus met datum 13 juli 2020, heeft Proximus op 30 juli 2020 een aangepaste versie van de BROTSoLL-referentieaanbieding aan het BIPT overgemaakt.
5. Ter voorbereiding van dit besluit, besloot het BIPT om de door Proximus voorgestelde documenten ter consultatie voor te leggen aan de sector. Deze informele preconsultatie liep van 14 augustus 2020 tot en met 28 september 2020. Naar aanleiding van de geformuleerde commentaren werd op 23 oktober 2020, 7 januari 2021 en 1 maart 2021 bijkomende verduidelijking gevraagd aan Proximus. De reacties van de verschillende partijen op dit voorstel van Proximus zullen in dit besluit verder besproken worden.

¹ Zie sectie 21.5.3 van het besluit van 13 december 2019 betreffende de markt voor hoogwaardige toegang.

² "Actieve" toegang is toegang waarvoor de elektronische apparatuur van Proximus dient te worden gebruikt.

2. Juridische basis

6. De wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie³ bepaalt dat de operatoren die op een markt over een sterke machtspositie beschikken na afloop van de analyse van deze markt (onder andere) verplichtingen inzake toegang, non-discriminatie, kostenbasing en transparantie opgelegd kunnen krijgen.⁴
7. De beslissing van 13 december 2019 betreffende de analyse van de markt voor hoogwaardige toegang heeft het geheel van deze maatregelen opgelegd aan Proximus.
8. Dit besluit wordt aangenomen in uitvoering van de beslissing van het BIPT van 13 december 2019 en brengt de verplichtingen inzake toegang, transparantie en non-discriminatie deels ten uitvoer. In deze beslissing worden de bestaande maatregelen verder uitgewerkt zonder dat er nieuwe verplichtingen worden opgelegd. Een dergelijke uitwerking is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de verplichtingen effectief zijn en zodat de naleving van de non-discriminatieverplichting kan verzekerd worden.
9. Het gebruik van een marktanalyse als kaderbeslissing, alwaar de maatregelen die opgelegd worden aan de operator met een sterke machtspositie algemeen omschreven worden, is in het verleden reeds aanvaard door het Hof.⁵ Het logische gevolg hiervan is dat deze principiële verplichtingen uitgewerkt kunnen en moeten worden door verdere beslissingen.
10. De vier verplichtingen voorgesteld in § 6 vullen elkaar aan. Het BIPT let er daarom op elke praktijk te controleren die een bron van discriminatie zou zijn of die de toegang van sommige operatoren tot de markt zou beperken, met name via de controle van de referentieaanbiedingen. Bovendien benadrukt het besluit van het BIPT van 13 december 2019 het belang van de transparantieverplichting voor de alternatieve operatoren.⁶
11. Het doel van de publicatie van een referentieaanbod is om duidelijkheid te bieden omtrent de voorwaarden die voldaan moeten worden om van de diensten van de operator met een sterke machtspositie te kunnen genieten en om voldoende op voorhand te kunnen beoordelen of deze voorwaarden wel redelijk zijn.⁷ Daarnaast moet het voldoende gespecificeerd zijn om te garanderen dat de operatoren niet hoeven te betalen voor

³ Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, BS, 20 juni 2005, 28070.

⁴ Overeenkomstig artikel 58 – 62 van de wet van 13 juni 2005.

⁵ Brussel, 7 mei 2009, 2008/AR/787, cons. 265.

⁶ Zie § 669-670 van het besluit van het BIPT van 13 december 2019: "*Het transparantiebeginsel is van essentieel belang enerzijds voor de alternatieve operatoren die reeds begunstigde zijn, of de mogelijke begunstigten van een wholesaleaanbod, en anderzijds voor de regulator.*

Het maakt het meer bepaald mogelijk om:

- *de zwakke onderhandelingspositie van de alternatieve operatoren het hoofd te bieden;*
- *een leesbaarheid van de technische architectuur, de contractuele voorwaarden en de economische en tarifaire voorwaarden van de wholesaleoperatoren met een sterke machtspositie te garanderen;*
- *de onderhandelingen over akkoorden inzake toegang te vergemakkelijken omdat die onderhandelingen dan kunnen worden gebaseerd op voorwaarden die alle partijen op voorhand kennen;*
- *ervoor te zorgen dat de alternatieve operatoren enkel de verrichtingen kunnen kopen die ze echt nodig hebben, zonder te moeten betalen voor verrichtingen die ze niet menen nodig te hebben;*
- *de naleving van de overige verplichtingen te garanderen en te controleren, met name de non-discriminatieverplichting."*

⁷ De noodzaak om over dergelijke informatie te beschikken wordt ook bevestigd in de BIPT-beslissing van 13 december 2019, § 681 en 2151.

faciliteiten die voor de gewenste dienst niet nodig zijn. Artikel 59, § 2, van de wet van 13 juni 2005 preciseert bovendien dat in het referentieaanbod *"een beschrijving [wordt] gegeven van de betrokken aanbiedingen, uitgesplitst in diverse elementen naargelang de marktbehoeften en de daaraan verbonden eisen en voorwaarden, met inbegrip van de tarieven"*.

12. Paragrafen 682 en 683 van het besluit van het BIPT van 13 december 2019 benadrukken verder dat een continue actualisering van het referentieaanbod noodzakelijk is en wijzen op de bevoegdheid van het BIPT om aanpassingen aan het referentieaanbod op te leggen:

"Het referentieaanbod moet up-to-date gehouden worden door zijn auteur, meer bepaald wat betreft de technische ontwikkelingen en, in het algemeen, naar aanleiding van de evolutie van de elementen die het aanbod uitmaken. De operator met een sterke machtspositie moet geregeld de in het referentieaanbod verstrekte informatie controleren op nauwkeurigheid. Hij moet ze corrigeren indien ze onvolledig is geworden of niet meer klopt of indien ze de lezer kan misleiden. Zodra de auteur van het referentieaanbod vaststelt dat het aanbod achterhaald is of de informatie erin niet meer klopt/fout is, moet hij dit updaten of corrigeren binnen een redelijke termijn.

Het BIPT kan op elk moment verplichten om het referentieaanbod te wijzigen of bijkomende elementen⁸ te publiceren meer bepaald om rekening te houden met de evolutie van de aanbiedingen van Proximus en de verzoeken van de alternatieve operatoren, op voorwaarde dat deze verzoeken gerechtvaardigd en evenredig zijn."

13. Specifiek wat betreft het BROTSOLL (NGLL⁹)-referentieaanbod, bepaalt paragraaf 678 van het besluit van 13 december 2019 betreffende de markt voor hoogwaardige toegang het volgende:

"Binnen zes maanden na de publicatie van dit besluit zal Proximus zijn NGLL-referentieaanbod aanpassen en operationeel maken zodat de aangeboden diensten de verbinding tussen elke aan te sluiten site en elk dienstknooppunt omvatten, conform de opgelegde toegangsverplichting (cf. § 506). Binnen diezelfde tijd moet ook het NGLL-referentieaanbod worden aangevuld, zodat alle functies die opgenomen zijn in het huidige vergelijkbare commerciële aanbod (Explore) voor de hoogwaardige toegang, eveneens opgenomen worden in het referentieaanbod, en dat om redenen van non-discriminatie. Met andere woorden, het referentieaanbod moet alle functies bevatten die beschikbaar zijn in het commerciële wholesaleaanbod voor hoogwaardige toegang (bijvoorbeeld: de SLA's) en moet ten minste alle functies omvatten die nodig zijn om de retailaanbiedingen te dupliceren."

14. Voor zover noodzakelijk, moet hierbij worden onderstreept dat het feit dat sommige elementen van de referentieaanbieding waarop dit besluit betrekking heeft ongewijzigd zijn gebleven geenszins betekent dat het BIPT zijn bevoegdheid verliest om ze later te wijzigen.¹⁰

⁸ Artikel 59, § 5, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

⁹ "NGLL" of "Next Generation Leased Lines", dit betreft Ethernetdiensten geleverd over EFM (koper) of FTTO (dedicated glasvezel)

¹⁰ Brussel, 27 juni 2008, 2006/AR/468, consideransen 12 en 13; Brussel, 9 mei 2008, 2005/AR/1028; Brussel, 19 mei 2009, 2007/AR/302, considerans 114.

3. Procedure

3.1. Nationale raadpleging

15. Overeenkomstig artikel 19 van de wet van 17 januari 2003 biedt de Raad van het BIPT elke persoon die rechtstreeks en persoonlijk bij een besluit betrokken is, de gelegenheid om vooraf gehoord te worden. Het BIPT mag overigens, op niet-discriminerende wijze, elke vorm van onderzoek en van openbare raadpleging organiseren (artikel 14 van de wet van 17 januari 2003).
16. Artikel 140 van de wet van 13 juni 2005 verplicht het BIPT om een openbare raadpleging te houden "wanneer een ontwerpbesluit van het BIPT aanzienlijke gevolgen zou kunnen hebben voor een relevante markt".
17. De nationale raadpleging liep van 31 maart 2021 tot en met 10 mei 2021. Het BIPT heeft reacties ontvangen van BCPA, Orange Belgium, Proximus en Telenet. Een samenvatting van deze reacties bevindt zich in Bijlage 1.

3.2. Advies van de Belgische Mededingingsautoriteit

18. Krachtens artikel 55, §§ 4 en 4/1, van de wet van 13 juni 2005, legt het BIPT zijn besluiten inzake marktanalyses voor aan de Belgische Mededingingsautoriteit die over 30 dagen beschikt om een advies te verstrekken.
19. Er werd een ontwerpbesluit voorgelegd aan de Belgische Mededingingsautoriteit (hierna: "BMA") op 9 juni 2021.
20. De BMA heeft haar advies uitgebracht op 22 juni 2021. De Belgische Mededingingsautoriteit stelt vast dat het aan haar voorgelegde ontwerpbesluit conform de doelstellingen van het mededingingsrecht is.

3.3. Samenwerking met de mediaregulatoren

21. Artikel 3 van het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006¹¹ voorziet in de raadpleging door een reguleringsinstantie van de andere reguleringsinstanties voor elk ontwerpbesluit betreffende de elektronische-communicatienetwerken.
22. De geraadpleegde reguleringsinstanties beschikken over een termijn van 14 kalenderdagen om hun opmerkingen mee te delen aan de reguleringsinstantie die het ontwerp heeft voorgelegd. Binnen die termijn kan elk van de geraadpleegde reguleringsinstanties ook vragen om het ontwerpbesluit aanhangig te maken bij de CRC. De betrokken

¹¹ Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige (sic) Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische-communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie, M.B., 28 december 2006, 75371.

reguleringsinstantie neemt de opmerkingen in aanmerking die de andere regulerende instanties eraan bezorgd hebben en bezorgt de gewijzigde ontwerpbeslissing aan de andere regulerende instanties. Deze laatste beschikken dan over een termijn van 7 kalenderdagen waarbinnen zij kunnen vragen dat de gewijzigde ontwerpbeslissing aanhangig wordt gemaakt bij de CRC.

23. Een ontwerpbesluit is aan de mediaregulatoren meegedeeld op 18 juni 2021. De mediaregulatoren hebben geen opmerkingen geformuleerd bij het ontwerpbesluit¹².

3.4. Europese raadpleging

24. De artikelen 141 van de wet van 13 juni 2005 en 61 van de wet van 5 mei 2017 leggen de voorwaarden en regels vast die van toepassing zijn inzake raadpleging door het BIPT van de Europese Commissie, BEREC en de nationale regelgevende instanties (NRI's) van de andere lidstaten.
25. In toepassing van deze bepalingen heeft het BIPT zijn ontwerpbesluit op 17 augustus 2021 aan de Europese Commissie genotificeerd. Het ontwerpbesluit is geregistreerd onder de code BE/2021/2335.
26. In haar advies van 6 september 2021 heeft de Europese Commissie geen opmerkingen geformuleerd.

¹² Zie brief van de VRM van 23 juni 2021, brief van de CSA van 1 juli 2021 en brief van de Medienrat van 1 juli 2021.

4. Inhoud BROTSOLL-referentieaanbieding

4.1. Algemeen

27. De BROTSOLL-referentieaanbieding behandelt de actieve toegang tot de Proximus infrastructuur voor hoogwaardige toegang (zijnde point-to-point fiber en koper indien gebruikt voor EFM¹³), en meer specifiek de volgende diensten:
- 27.1. Partial Circuit: dit betreft het gedeelte van een permanente huurlijn (of leased line) over SDH¹⁴ of DWDM¹⁵ tussen een eindgebruiker en een site van een operator. Naast de klassieke BROTSOLL-lijnen zijn er ook de BROTSOLL Ethernet-lijnen: deze hebben een Ethernet-interface¹⁶.
 - 27.2. Backhaul line: dit betreft het gedeelte van een permanente huurlijn (of leased line) over SDH of DWDM tussen twee operatorsites. Net zoals bij de Partial Circuits, zijn er naast de klassieke BROTSOLL-lijnen ook de BROTSOLL Ethernet-lijnen met een Ethernet-interface¹⁶.
 - 27.3. NGLL (Next Generation Leased Line): dit betreft een Ethernetdienst (layer 2), gebaseerd op Ethernet over MPLS.
28. Een belangrijke opmerking hierbij is dat de opties tot interconnectie verschillen per product. Meer specifiek is het Proximus-netwerk opgesplitst in 5 zones (of Service Areas):
- 28.1. Partial Circuits en Backhaul lines zonder Ethernet interface kunnen enkel afgenomen worden binnen een Service Area;
 - 28.2. Partial Circuits en Backhaul lines met een Ethernet interface (de zogenaamde BROTSOLL Ethernet Services) kunnen wel twee sites in verschillende Service Areas verbinden;
 - 28.3. NGLL: voor het oorspronkelijke product in de vorige versie van de BROTSOLL-referentieaanbieding diende de alternatieve operator interconnectie te voorzien in elk van de Service Areas waar het eindpunt van een NGLL gelegen was. In het BIPT-besluit van 13 december 2019 wordt bepaald dat ook nationale interconnectie mogelijk moet zijn¹⁷. Hiervoor voorziet Proximus Inter-area NGLL connection, waarvoor de beschikbaarheid afhankelijk is van de uitrol van het nieuwe (TITAN) corenetwerk van Proximus en het feit of de NGLL daar reeds op aangesloten is.

¹³ Ethernet in the First Mile

¹⁴ Synchronous Digital Hierarchy

¹⁵ Dense Wavelength Division Multiplexing (golflengtemultiplexing)

¹⁶ Merk op dat Proximus in de referentieaanbieding aangeeft dat er vanaf 31/12/2020 een "stop sell" is van Partial Circuits en Backhaullijnen over SDH (2 Mbit/s, 34 Mbit/s, STM-1 (155 Mbit/s), Ethernet 10M): enkel deze over DWDM blijven aangeboden worden. Inmiddels heeft Proximus in een addendum dat op 1/06/2021 aan het BIPT bezorgd werd, de stopzetting van de huurlijnen over SDH op 31/12/2023 bevestigd.

¹⁷ Zie § 506 van het marktanalysebesluit.

29. Deze referentieaanbieding bestaat uit 1 centraal document ("Main body") en een aantal bijlagen. Het centrale document beschrijft de technische voorwaarden voor de Partial Circuits en Backhaul lines, terwijl bijlage 5 ("NGLL Technical Specifications") meer technische informatie over de NGLL-dienst bevat.
30. De operationele specificaties voor deze diensten worden beschreven in het centraal document: hierin worden onder andere de SLA's en compensaties beschreven waaraan Proximus moet voldoen, alsook de verplichtingen van Proximus of de alternatieve operator wat betreft provisioning, repair, enz.
31. De tarieven voor de Partial Circuits en Backhaul Lines, en meer informatie over de facturatie, worden beschreven in bijlage 2 "Pricing and billing". Deze bevatten de (maandelijkse) rental fees en de (eenmalige) one-time fees voor de verschillende diensten, afhankelijk van de gekozen opties. Er gelden kortingen bij langdurige contracten of voor bepaalde volumes.
32. In bijlage 4 "NGLL Pricing" worden de verschillende (rental en one-time) fees beschreven gerelateerd aan het NGLL-product. Er gelden kortingen bij langdurige contracten of voor bepaalde volumes.
33. In de tabel hieronder wordt de structuur van de BROTSOLL-referentieaanbieding voorgesteld.

Document	Inhoud
Main Body	- Beschrijving van de eindpunten van Partial Circuit, Backhaul en NGLL - Technische beschrijving van Partial Circuit en Backhaul - De mogelijke diensten en profielen voor NGLL - De algemene tariefstructuur - De operationele specificaties en Service Level Guarantees voor Partial Circuits en Backhails - De operationele specificaties en Service Level Guarantees voor NGLL - Securisatieopties voor Partial Circuits en Backhails - (Bijlage 1) Lijst van Access Areas - (Bijlage 2) Informatie in verband met fiber feasibility requests
Annex 1 – General Terms and Conditions	Algemene voorwaarden
Annex 2 – Pricing and Billing	Tarieven voor Partial Circuits en Backhails
Annex 3 – Prepayment Terms and Conditions	Voorwaarden betreffende vooruitbetaling
Annex 4 – NGLL Pricing	Tarieven voor NGLL
Annex 5 – NGLL Technical Specifications	Technische beschrijving van NGLL

Tabel 1: structuur BROTSOLL-referentieaanbieding

4.2. Wijzigingen tegenover vorige versie van het BROTSoLL-referentieaanbod

34. De voornaamste wijzigingen tegenover de vorige versie van de BROTSoLL-referentieaanbieding¹⁸ zijn als volgt:
 - 34.1. Een herschikking van de tekst met een duidelijker onderscheid tussen Partial Circuit/Backhaul en NGLL.
 - 34.2. Het toevoegen van de optie van nationale interconnectie voor NGLL in de vorm van "inter-area connecties".
 - 34.3. Het toevoegen van de optie "NGLL Light", dit is een Ethernetdienst over dedicated fiber met asymmetrische profielen en zonder bandbreedtegaranties.
 - 34.4. Het toevoegen van enkele tussenliggende of hogere bandbreedteprofielen (zowel bij Partial Circuit/Backhaul als bij NGLL).

¹⁸ De laatste geconsolideerde versie van de volledige BROTSoLL-referentieaanbieding dateert van 16 februari 2018, de laatste addenda dateren van 8 januari 2020, 15 oktober 2020 en 1 juni 2021.

5. Analyse van de BROTSOLL-referentieaanbieding

5.1. Algemeen

35. Het BIPT heeft tijdens de preconsultatie van de BROTSOLL-referentieaanbieding van Proximus reacties ontvangen van volgende operatoren: Orange Belgium, WIN, Telenet, Colt en Destiny.
36. Enkele respondenten hebben opmerkingen geformuleerd over de huurtarieven die te hoog zouden zijn, of die onlogische tussenstappen zouden vertonen tussen verschillende profielen.
 - 36.1. Het BIPT verwijst voor deze opmerkingen naar deel 21.7.2 van het besluit van 13 december 2019 en meer specifiek paragrafen 758 tot en met 765 waarin het BIPT besluit dat de bestaande prijzen (zoals gehanteerd in de versie van de BROTSOLL-referentieaanbieding goedgekeurd op 16 februari 2018) prima facie als billijk worden beschouwd, indien zij ook de mogelijkheid tot nationale interconnectie omvatten.
 - 36.2. In het huidig voorgelegde referentieaanbod zijn de tarieven lager of gelijk aan deze die het BIPT als billijk beschouwd heeft in het besluit van 13 december 2019. Over deze tarieven meent het BIPT dat een nieuwe analyse dus niet noodzakelijk is.¹⁹
 - 36.3. In de huidige versie van de BROTSOLL-referentieaanbieding werden er evenwel enkele nieuwe profielen/producten toegevoegd. De tarieven hiervan zullen wel beoordeeld worden op hun billijkheid, in sectie 5.3.
37. Naast de reacties van tarifaire aard werden ook nog opmerkingen van operationele en technische aard geformuleerd. Deze reacties zullen hieronder worden behandeld, per onderwerp. Daarnaast heeft het BIPT bij het bestuderen ervan ook zelf nog enkele opmerkingen geformuleerd.
38. Tijdens de openbare raadpleging over dit besluit werden reacties ontvangen van Orange Belgium, BCPA, Proximus en Telenet.

¹⁹ Het BIPT merkt hierbij op dat bij de beoordeling van de tarieven (inclusief voor de SLA's en QoS) o.a. rekening gehouden werd met een internationale benchmark, zie §761 van het besluit van 13 december 2019.

5.2. Opmerkingen van operationele en technische aard

5.2.1. Antwoordtermijn voor haalbaarheidsstudie glasvezel (Target Response Time for fiber feasibility study)

5.2.1.1. Probleemstelling

39. Een respondent geeft aan dat de timers die vastgelegd worden in het BROTSOLL-referentieaanbod voor de haalbaarheidsstudie van glasvezel ("fiber feasibility study") (namelijk 75% in 5 WD – "working days", de resterende 25% in 10 WD) aan de hoge kant zijn. In het kader van Explore zou er een onmiddellijk antwoord zijn op 80% van de gevallen.
40. Een andere respondent meent dat hiervoor een SLA²⁰ zou moeten gedefinieerd worden en is eveneens van mening dat 90% binnen de 2 werkdagen moet kunnen beantwoord worden en 100% binnen 5 werkdagen.

5.2.1.2. Analyse

41. Zoals aangehaald in § 13, heeft het BIPT in het besluit van 13 december 2019 vastgelegd dat er geen discriminatie mag zijn tussen het NGLL-referentieaanbod en het huidige vergelijkbare commerciële aanbod (Explore). Het BIPT heeft het door de respondent aangehaalde verschil dus nagevraagd bij Proximus.
42. Proximus geeft aan dat vrij recent (juli 2020) de Fiber P2P Quotation Tool werd geïmplementeerd. Deze maakt geen onderscheid tussen aanvragen voor NGLL en Explore. De 80% die de respondent aanhaalt, is vermoedelijk gebaseerd op de ervaring die de respondent heeft met deze tool voor Explore-aanvragen. De Fiber P2P Quotation Tool wordt momenteel echter nog niet besproken in de BROTSOLL-referentieaanbieding.
43. De eerste respondent bevestigt aan het BIPT dat de geciteerde 80% gebaseerd is op eigen ervaringen. Het BIPT concludeert dus dat de uitleg van Proximus valabel is, aangezien deze respondent inderdaad gebruik maakt van het Explore-aanbod en die eigen ervaringen dus gebaseerd zijn op de Fiber P2P Quotation Tool.
44. De andere respondent bevestigt ook dat zijn inschattingen gebaseerd zijn op eigen ervaringen met Explore en deze met andere leveranciers. Het BIPT meent dat het feit dat de Fiber P2P Quotation Tool ook gebruikt wordt voor NGLL-lijnen ervoor zorgt dat daar dezelfde reactiesnelheden kunnen worden bereikt.
45. De andere BROTSOLL-diensten (dan NGLL) zijn niet opgenomen in de Fiber P2P Quotation tool, volgens Proximus omwille van de complexiteit en de te lage volumes. Aangezien hetzelfde geldt voor het gelijkwaardige commerciële ONS-aanbod, stelt het BIPT ook daar geen problemen vast.

²⁰ SLA: Service Level Agreement

5.2.1.3. Conclusie

46. Het BIPT concludeert dat, indien de Fiber P2P Quotation Tool geen onderscheid maakt tussen Explore of NGLL-lijnen, er geen probleem is qua non-discriminatie betreffende de timers voor de fiber feasibility study.
47. Aan Proximus wordt evenwel gevraagd om de Fiber P2P Quotation Tool te vermelden in de BROTSOLL-referentieaanbieding.
48. Gezien het feit dat de Fiber P2P Quotation Tool snellere antwoordtijden toelaat dan wat nu gedefinieerd wordt in het BROTSOLL-referentieaanbod, wordt aan Proximus gevraagd om in een eerste fase de beschreven timers te herzien rekening houdend met de mogelijkheden van de Fiber P2P Quotation Tool.
49. In een latere fase kan het BIPT beoordelen of het opleggen van een SLA vereist is.²¹

5.2.2. Target Provisioning Time for EFM

5.2.2.1. Probleemstelling

50. Een respondent geeft aan dat de timer van 56 werkdagen die vastgelegd wordt als target provisioning time voor NGLL over EFM hoger is dan bij Explore, waar dit 35 dagen zou bedragen.

5.2.2.2. Analyse

51. Zoals aangehaald in § 13, heeft het BIPT in het besluit van 13 december 2019 vastgelegd dat er geen discriminatie mag zijn tussen het NGLL-referentieaanbod en het huidige vergelijkbare commerciële aanbod (Explore). Het BIPT heeft dus onderzocht of deze timer effectief lager is in het Explore-aanbod.
52. Proximus bevestigt dat voor standaard aansluitingen er geen onderscheid wordt gemaakt tussen NGLL en Explore, en dat deze voor beiden 56 werkdagen betreft. Proximus merkt wel op dat bij nieuwe EFM-lijnen waarvoor geen laswerk nodig is, er standaard bij aanvang een (niet-gegarandeerde) opleveringstermijn van 37 werkdagen wordt gecommuniceerd, zowel voor Explore EFM als NGLL EFM. Daarnaast kan een klant ook opteren om te betalen voor een snellere tussenkomst via een rush order, waarbij de uiteindelijke termijn afhangt van het resultaat van de haalbaarheidsstudie.
53. Het BIPT stelt vast dat in de condities horende bij het EFM Explore Ethernet-product inderdaad 56 werkdagen wordt vermeld als opleveringstermijn.

²¹ Hierover werd ook een vraag gesteld tijdens de publieke raadpleging over dit besluit, waarbij aan de respondenten werd gevraagd om aan te geven of er nog bijkomende KPI's (Key Performance Indicator) of SLA's moeten worden gedefinieerd en, indien het geval, dit te rechtvaardigen. Hierop werden geen antwoorden ontvangen.

54. De respondent bevestigt dat zijn uitspraak gebaseerd is op eigen ervaringen met het Explore-product, maar levert hiervoor geen concrete gegevens aan.
55. In zijn reactie op de openbare raadpleging geeft Proximus aan akkoord te gaan met het vermelden van de opleveringstermijn van 37 werkdagen voor nieuwe EFM-lijnen waarvoor geen laswerk vereist is, waarbij ook duidelijk gesteld wordt dat deze opleveringstermijn niet gegarandeerd is. Verschillende externe factoren kunnen hier immers een impact op hebben (goedkeuring van lokale besturen, eventuele wegeniswerken, enz.).

5.2.2.3. Conclusie

56. Het BIPT meent dat er op basis van de huidige gegevens geen reden is om te besluiten dat er niet voldaan zou zijn aan de non-discrimatievoorwaarde. Indien in de toekomst andere informatie aan het licht zou komen, kan het BIPT deze mening herzien.
57. Aan Proximus wordt evenwel gevraagd om in de BROTSOLL-referentieaanbieding de situatie met nieuwe EFM-lijnen waarvoor geen laswerk nodig is, en waarvoor een standaard (niet-gegarandeerde) opleveringstermijn van 37 werkdagen geldt, te beschrijven.

5.2.3. Ontbreken van KPI's

5.2.3.1. Probleemstelling

58. Het BIPT heeft vastgesteld dat er geen beschrijving van de gemeten KPI's (Key Performance Indicators) wordt gegeven in de BROTSOLL-referentieaanbieding, wat het controleren en monitoren van timers bemoeilijkt. Uit de BROTSOLL-referentieaanbieding is het voor het BIPT daarnaast onduidelijk op welke wijze de KPI rapporten worden gepubliceerd of overgemaakt aan de begunstigde operatoren. Bovendien wordt het voorzien van KPI's verplicht in het besluit van het BIPT van 13 december 2019. Paragraaf 681 van dit besluit legt immers aan Proximus op dat *"het referentieaanbod moet een beschrijving bevatten van de elementen van het aanbod, de nadere regels, en de voorwaarden en daarbij horende tarieven conform Bijlage C,"* waarbij in bijlage C het volgende element vermeld wordt onder "de details betreffende het kwaliteitsniveau": *"Indicatoren voor de meting van het kwaliteitsniveau, met inbegrip van diegene die overeenstemmen met de bovenstaande verbintenissen (SLA)."*

5.2.3.2. Analyse

59. Het BIPT heeft in eerste instantie aan Proximus gevraagd om een concordantietabel te bezorgen om te verifiëren dat de referentieaanbieding conform is aan de hierboven vermelde bijlage C²². Bij deze vraag werd gewezen op het ontbreken van informatie aangaande de verschillende KPI's en de KPI rapporten.
60. Proximus heeft deze concordantietabel bezorgd aan het BIPT. Het BIPT oordeelt dat deze op algemeen vlak conform is aan de vereisten van bijlage C. In deze concordantietabel

²² Zie § 681 van het besluit van 13 december 2018: *"Proximus zal de referentieaanbiedingen toetsen aan Bijlage C waarbij het een concordantietabel invult en deze bezorgt aan het BIPT."*

wordt evenwel niet in detail ingegaan op de aanwezigheid van KPI's in het referentieaanbod.

61. Wat de KPI's betreft, verwijst Proximus naar het Proximus Incident & Repair Management Platform, en de informatie over de SLA's die aanwezig is in de IT-interface. De KPI "beschikbaarheid van de Repair Interface" is identiek aan de KPI binnen de Bitstream referentieaanbiedingen en wordt gepubliceerd op de Proximus Wholesale-website. Voor de Provisioning worden "WIP (Work in Progress) files" aangemaakt met de nodige informatie zodat een begunstigde operator zijn eigen KPI's kan afleiden. Kortom, volgens Proximus, krijgen begunstigde operatoren van Proximus SLA- en KPI-gegevens, ofwel via de IT-interface (repair) ofwel via e-mail (provisioning).
62. Bovendien merkt Proximus op dat er voor het BROTSOLL-referentieaanbod geen complexe SLO²³-berekeningen nodig zijn zoals bij Bitstream het geval is, aangezien elk ticket wordt meegeteld in de berekening van de SLO. Het BIPT erkent dat dit het geval is.
63. Het BIPT heeft daarnaast de SLA's die gedefinieerd worden in de BROTSOLL NGLL-referentieaanbieding vergeleken met deze in de gelijkaardige commerciële aanbieding (Explore) en geen verschillen vastgesteld waarbij het commerciële aanbod gunstiger zou zijn.
64. Het BIPT heeft tijdens de openbare raadpleging over dit besluit de vraag voorgelegd aan de respondenten of zij menen dat er bepaalde KPI's (en daaraan gerelateerde SLA's) ontbreken in de BROTSOLL-referentieaanbieding en of de huidige werkwijze aangaande de KPI rapportage voldoende transparant is. Het BIPT heeft op deze vraag geen antwoord ontvangen van de respondenten.

5.2.3.3. Conclusie

65. Hoewel het BIPT vaststelt dat in de BROTSOLL-referentieaanbieding KPI's minder uitgebreid beschreven worden dan in andere referentieaanbiedingen van Proximus, worden deze volgens de informatie van Proximus wel gepubliceerd of kan een andere operator deze zelf opstellen op basis van de informatie die door Proximus geleverd wordt.
66. Aangezien het BIPT geen antwoord ontvangen heeft op de vraag gesteld in de raadpleging over dit besluit over het mogelijks ontbreken van bepaalde KPI's of SLA's, concludeert het BIPT dat er voorlopig geen nood is aan de definitie van bepaalde bijkomende SLA's of KPI's.
67. Aangezien er geen verschillen werden vastgesteld tussen BROTSOLL en de gelijkaardige commerciële aanbieding, zijn er geen problemen wat discriminatie betreft.

²³ Service-level Objective

5.2.4. Securisatie- of redundantiemogelijkheden voor NGLL

5.2.4.1. Probleemstelling

68. Een respondent vraagt dat securisatie- of redundantiemogelijkheden ook mogelijk zijn voor NGLL-producten, net zoals dat mogelijk is voor het commerciële Explore-aanbod.

5.2.4.2. Analyse

69. Het BIPT stelt twee dingen vast:
- 69.1. Het BROTSOLL-referentieaanbod voorziet redundantiemogelijkheden voor partial circuits en backhaul-lijnen. Voor NGLL wordt er enkel redundantie op interconnectieniveau voorzien, namelijk de Multichassis LAG APAL-optie²⁴.
 - 69.2. In het commerciële Explore-aanbod zijn er ook opties aanwezig om redundantie te voorzien, zoals een dubbele glasvezelinstructie.
70. Zoals aangehaald in § 13, heeft het BIPT in het besluit van 13 december 2019 vastgelegd dat er geen discriminatie mag zijn tussen het NGLL-referentieaanbod en het huidige vergelijkbare commerciële aanbod (Explore). Met het NGLL-referentieaanbod moet hetzelfde aanbod kunnen gerepliceerd worden als met het gelijkaardige Explore-aanbod. Het BIPT heeft dan ook aan Proximus gevraagd of het mogelijk is om deze redundantiemogelijkheden ook te dupliceren met het NGLL-aanbod.
71. Het antwoord van Proximus verduidelijkt de verschillende securisatiemogelijkheden horende bij de verschillende opties in het Explore-aanbod. In grote lijnen komt het neer op één van de volgende twee opties, of een combinatie ervan:
- 71.1. Een dubbele glasvezeltoegang die wordt gecombineerd op een zelfde CPE. Over deze securisatiemogelijkheid in het Explore-aanbod geeft Proximus aan dat dit niet kan gerepliceerd worden met het huidige NGLL-aanbod, maar Proximus merkt op dat de afname van deze configuratie beperkt is.
 - 71.2. Twee aparte lijnen (een hoofdlijn en een back-up lijn) met elk hun eigen CPE die verbonden worden via IPVPN-routers. Dit is een configuratie die kan gerepliceerd worden met het NGLL- (of ander gereguleerd – bvb. xDSL Bitstream voor VDSL) aanbod.
72. Proximus geeft aan dat de huidige CPE's in de BROTSOLL NGLL-referentieaanbieding technisch wel geschikt zijn voor een oplossing met een dubbele glasvezeltoegang, maar dat dit niet geïmplementeerd is en aangeboden wordt omdat er geen vraag naar is.

²⁴ APAL is de interconnectie in het BROTSOLL-aanbod, zie ook sectie 5.2.5. Bij de "Multichassis LAG APAL"-optie kunnen er twee verschillende APAL's naar 2 verschillende dienstknooppunten voorzien worden in active/stand-by-modus om redundantie op interconnectieniveau te verzekeren.

73. Proximus geeft in zijn reactie op de openbare raadpleging aan dat, indien de mogelijkheid om een dubbele glasvezeltoegang op één CPE te bestellen toegevoegd wordt, er een prijsverschil zal zijn tussen nieuwe lijnen en sommige bestaande lijnen waarop nog een bepaald type toestel (ADVA) geïnstalleerd is. Bij deze laatste zullen een aantal extra taken moeten worden uitgevoerd.
74. Het BIPT meent dat Proximus voor deze toevoeging aan de referentieaanbieding een apart addendum moet opstellen (dat zowel de technische als tarifaire aspecten behandelt), zodat dit ter preconsultatie kan worden voorgelegd. Tarifaire aspecten zullen door het BIPT behandeld worden in het kader van de beoordeling van dat addendum.

5.2.4.3. Conclusie

75. Het BIPT verwijst naar paragraaf 678 van het marktanalysebesluit die stelt dat alle functies die opgenomen zijn in het huidige vergelijkbare commerciële aanbod (Explore) voor de hoogwaardige toegang, eveneens opgenomen moeten worden in het referentieaanbod, en dat om redenen van non-discriminatie. In die optiek moet het dus ook mogelijk zijn om in de BROTSOLL-referentieaanbieding een dubbele glasvezeltoegang op één CPE te bestellen.
76. Daar volgens de informatie waarover het BIPT momenteel beschikt er weinig vraag zou zijn naar een dergelijke opstelling, acht het BIPT het in eerste instantie voldoende dat Proximus deze optie enkel vermeldt in de BROTSOLL-referentieaanbieding (met een prijsvoorstel inbegrepen), maar dat de implementatie maar plaatsvindt na een concrete vraag, en dit binnen een redelijke termijn. Proximus dient dus het referentieaanbod in die zin aan te passen, en dit in de vorm van een apart addendum.

5.2.5. Interconnectie en APAL's

5.2.5.1. Probleemstelling

77. Een respondent geeft aan dat er voor elke gereguleerde aanbieder van Proximus een aparte interconnectie (APAL²⁵ in het geval van het BROTSOLL-aanbod) moet afgenomen worden, wat een bijkomende drempel opwerpt. Ook voor NGLL en NGLL Light zou er een afzonderlijke interconnectie nodig zijn.

5.2.5.2. Analyse

78. Dat er een verschillende interconnectie nodig is voor NGLL tegenover andere gereguleerde producten wordt mede veroorzaakt door de onderliggende technische eigenschappen van deze producten. Een interconnectie voor NGLL (APAL) bijvoorbeeld heeft in tegenstelling tot bij bitstream (OAL²⁶) een CPE. Deze CPE maakt het mogelijk een end-to-end QoS te garanderen en laat ook toe dat Proximus testen kan uitvoeren en fouten detecteren op de lijn. Indien diensten (bvb. met en zonder CPE) op dezelfde interconnectie zouden worden gecombineerd, wordt de splitsing van het verkeer op de lijn en de operationele werking bemoeilijkt.

²⁵ APAL: Aggregation Point Access Line

²⁶ OAL: OLO Access Line

79. Daarnaast heeft het BIPT nagevraagd bij Proximus of er binnen het gereguleerde BROTSOLL-aanbod een afzonderlijke interconnectie nodig is voor NGLL en NGLL Light.
80. Proximus bevestigt dat voor NGLL en NGLL light inderdaad niet dezelfde APAL kan gebruikt worden. De QoS-configuratie op de APAL voor NGLL zou niet dezelfde zijn als de QoS-configuratie op de APAL voor NGLL Light omdat beide diensten verschillende vereisten hebben. Indien het verkeer zou moeten gecombineerd worden op één interconnectie, dient dit volgens Proximus op een hogere laag te gebeuren, zoals zelf toegepast door Proximus voor het Explore-aanbod. NGLL en NGLL Light dienen volgens Proximus te worden beschouwd als "bouwblokken" voor de constructie van een dergelijke architectuur.
81. Na navraag bij Proximus blijkt dat het technisch wel mogelijk is om beide diensten op een zelfde interconnectie te groeperen. Afhankelijk van de manier waarop dit geïmplementeerd wordt, heeft dit wel nadelen:
- 81.1. Indien NGLL en NGLL Light-verkeer "naast" elkaar op de interconnectielijn geplaatst worden, treedt het probleem op dat hun prioriteiten niet meer van elkaar te onderscheiden zijn: bv. NGLL Light-verkeer met "p-bit 3" zou dan voorrang krijgen op NGLL-verkeer met "p-bit 1", wat in tegenspraak is met het feit dat de NGLL-diensten van hogere kwaliteit zijn (en dus strengere QoS-vereisten hebben) dan de NGLL Light-diensten zonder gegarandeerde bandbreedte. Met andere woorden: door deze diensten op deze manier te combineren op één zelfde interconnectielijn zou de aard van de aangeboden diensten worden verstoord. Dergelijke implementatie vraagt ook aanpassingen binnen de IT-systemen van Proximus.
- 81.2. Er zou ook kunnen voor gekozen worden om de bandbreedte van de interconnectie op te splitsen over verschillende VLAN's, en toe te wijzen per dienst (NGLL versus NGLL Light). Dit heeft mogelijk een inefficiënt bandbreedtegebruik tot gevolg, aangezien deze opsplitsing van bandbreedte ook actief blijft als een dienst geen verkeer zou genereren. Daarnaast kaart Proximus ook operationele problemen aan voor deze implementatie: deze oplossing zorgt er immers voor dat de implementatie van NGLL en NGLL Light steeds met elkaar verbonden zijn, en dat een verandering bij de ene dienst ook steeds aanleiding zou geven tot een verandering bij de andere dienst. Dit soort correlatie zou voor Proximus een andere implementatie vereisen, inclusief IT-aanpassingen. Vanuit een operationeel standpunt zou het eenvoudiger zijn om het beheer van beide diensten onafhankelijk te houden.
82. Het BIPT stelt vast dat, indien een begunstigde operator een NGLL Light-dienst wil afnemen, de vereiste van een aparte APAL voor deze dienst inderdaad een drempel kan vormen. Het schaalvoordeel dat een begunstigde operator kan halen uit het NGLL light-product is sowieso al lager dan bij Proximus gezien zijn kleinere klantenbasis, en indien de begunstigde operator zijn NGLL-klantenbasis niet kan combineren op dezelfde APAL, wordt de drempel nog hoger.
83. Daarentegen wordt de NGLL Light-dienst enkel aangeboden daar waar het TITAN-netwerk reeds uitgerold werd²⁷. Op die locaties is het eveneens mogelijk voor een begunstigde

²⁷ De volledige uitrol van het TITAN-netwerk wordt gepland tegen eind juni 2021, de volledige omschakeling van alle diensten tegen eind 2021.

operator om op één punt te connecteren voor alle eindlocaties in plaats van een interconnectie per service area. In die optiek wordt het aantal locaties waar een interconnectie moet opgezet worden, verminderd tegenover vroegere of andere gereuleerde aanbiedingen. Met andere woorden: het feit dat er een aparte interconnectie nodig is voor NGLL Light stelt zich maar voor 1 (of 2 indien redundantie gewenst zou zijn) interconnectiepunt(en).

84. De interconnectie kan ofwel plaatsvinden op een site van Proximus ("OLO Aggregation Point Proximus Sited") of op een site van de OLO ("OLO Aggregation Point Customer Sited"), wat een invloed heeft op de tarieven. Uit de gegevens waarover het BIPT beschikt, blijken de meeste OLO's aanwezig te zijn ter hoogte van een Proximus dienstknooppunt, en zijn deze dus in staat om een Proximus Sited interconnectie af te nemen.
85. De maandelijkse tarieven voor een dergelijke PSIL (Proximus Sited Interconnection Line) zijn:
- 1 Gbps: 88.47 € + 0.17 € per meter
 - 10 Gbps: 588.31 € + 0.17 € per meter.

De wholesale meerkost van een interconnectie (die gedeeld wordt over verschillende lijnen) blijft voor deze situatie bijgevolg beperkt vergeleken tegenover de maandelijkse tarieven voor de huur van een NGLL light-lijn. Voor de meeste operatoren is dus de wholesale meerkost relatief klein.

86. Het BIPT is van oordeel dat de reserves die Proximus aanhaalt bij het combineren van NGLL en NGLL Light op een zelfde APAL, gegrond lijken. Het combineren van de beide diensten op een zelfde interconnectie kan inderdaad een impact hebben op de dienstkwaliteit van de aangeboden diensten (en het detecteren en oplossen van problemen), een aspect dat zeker van belang is in het kader van de markt voor hoogwaardige toegang, waarvan de kwaliteitseisen hoger liggen. Hoewel er kan gesteld worden dat een alternatieve operator zelf deze keuze moet kunnen maken, lijkt de kans klein dat een operator die NGLL aankoopt om hoogwaardige connectiviteit aan te bieden, bereid zou zijn om toegevingen te doen wat de dienstkwaliteit betreft.
87. Bovendien vergt een dergelijke mogelijkheid aanpassingen binnen de IT-systemen en processen van Proximus, wat leidt tot extra complexiteit die in de huidige omstandigheden (rekening houdend met het beperkt aantal NGLL Light-lijnen) niet proportioneel lijkt te zijn ten opzichte van de noodzaak om een aparte APAL te gebruiken.

5.2.5.3. Conclusie

88. Uit de combinatie van voornoemde redenen, meent het BIPT dat het in dit stadium niet proportioneel lijkt om Proximus te verplichten om het technisch mogelijk te maken dat het verkeer van NGLL en NGLL Light op dezelfde APAL kan gegroepeerd worden. Indien een begunstigde operator hierom zou verzoeken via een concrete vraag aan Proximus, kan het BIPT deze kwestie indien nodig meer in detail onderzoeken.

5.2.6. Beschikbaarheid Proximus Incident & Repair Management Platform

5.2.6.1. Probleemstelling

89. Verschillende respondenten geven aan dat een maximale onbeschikbaarheid van 6 uur per maand van het Proximus Incident & Repair Management Platform te hoog is, zeker omdat deze onbeschikbaarheid maar gemeten wordt van maandag tot zaterdag tussen 8 en 20u. Dit zou leiden tot risico's voor de OLO's om de SLA's van hun eindklanten te respecteren.
90. Een respondent merkt op dat de maximale onbeschikbaarheid slechts een inspanningsverbintenis is vanwege Proximus, en dat er een bindende SLA aan zou gekoppeld moeten worden.
91. Bovendien zou een dergelijke onbeschikbaarheid te hoog zijn voor de situatie waarbij de begunstigde betaalt voor een premium SLA²⁸ en een beschikbaarheid van 24/7 geldt.

5.2.6.2. Analyse

92. Het BIPT merkt op dat het Proximus Incident & Repair Management Platform niet de enige manier is voor een begunstigde operator om problemen door te geven aan Proximus. Proximus voorziet in het referentieaanbod ook een telefoonnummer²⁹. Indien het platform onbeschikbaar zou zijn, kan de begunstigde dit telefoonnummer gebruiken waardoor de onbeschikbaarheid van het platform geen impact heeft op de naleving van de wholesale SLA door Proximus en de mogelijkheid van de begunstigde operator om aan de SLA's van zijn eindklanten te voldoen. Proximus heeft aan het BIPT bevestigd dat dit telefoonnummer 24/7 bereikbaar is.
93. Het Proximus Incident & Repair Management Platform wordt zowel gebruikt voor BRUO, bitstream als BROTSOLL-diensten. Proximus meldt dat de IT KPI "Wholesale Service Repair Unavailability" dan ook identiek is aan de KPI voor bitstream, en dat deze gepubliceerd wordt op de Proximus Wholesale website. Deze KPI zal behandeld worden in een gepland besluit van het BIPT met betrekking tot de herziening van de SLA's binnen de BRUO- en bitstream-referentieaanbiedingen.

5.2.6.3. Conclusie

94. Gezien de beschikbaarheid van een telefoonnummer naast het Incident & Repair Management Platform om incidenten te melden, meent het BIPT dat er in dit opzicht geen probleem is voor een OLO wat de naleving van de SLA's betreft, indien het platform onbeschikbaar zou zijn. Aan Proximus wordt gevraagd om expliciet te vermelden in de referentieaanbieding dat dit telefoonnummer 24/7 bereikbaar is.
95. Verder, aangezien deze KPI dezelfde is als de KPI bij de bitstream-referentieaanbieding, verwijst het BIPT voor de beoordeling ervan naar het geplande besluit over de herziening van de SLA's binnen de BRUO- en bitstream-referentieaanbiedingen.

²⁸ Zie Tabel 3 voor een overzicht van de SLA's.

²⁹ Zie 13.3.2.1 van de Main Body van het referentieaanbod.

5.2.7. Geplande onderhoudswerken

5.2.7.1. Probleemstelling

96. Proximus voorziet in het BROTSoLL-referentieaanbod dat geplande onderhoudswerken ("planned maintenance works") ten laatste 5 werkdagen voor het effectief uitvoeren ervan worden aangekondigd. Een respondent vindt dat dit te kort is, en meldt dat hijzelf een termijn van 10 werkdagen hanteert. De respondent stelt voor deze termijn te verhogen naar 10 werkdagen.

5.2.7.2. Analyse

97. Aan Proximus werd gevraagd of het mogelijk was om deze termijn te verhogen naar 10 werkdagen.
98. Proximus geeft aan dat deze termijn minstens 5 werkdagen betreft, en dat Proximus in het algemeen zo snel mogelijk "planned maintenance works" meedeelt. Dit geldt voor alle diensten in de zakelijke (wholesale en retail) markt. Proximus kan echter geen standaardminimumtermijn hanteren van meer dan 5 werkdagen omdat dit een grote impact zou hebben op de planning en de flexibiliteit. Bovendien zijn er soms ook dringende werken die ingepland moeten worden, en daar kan een termijn van vijf werkdagen al veeleisend zijn.
99. Het BIPT stelt vast dat in het gelijkaardige commerciële wholesale Explore-aanbod inderdaad dezelfde termijn van 5 werkdagen gehanteerd wordt. Verder vermeldt het BROTSoLL-referentieaanbod inderdaad dat het een termijn van minstens 5 werkdagen betreft ("*at least five Business Days*"³⁰).
100. Uit de informatie waarover het BIPT momenteel beschikt, lijkt een termijn van minstens 5 werkdagen niet onredelijk, en in het gereguleerde bitstreamaanbod wordt een termijn van minstens 48u gehanteerd: de termijn in het BROTSoLL-aanbod (voor een dienst met strengere kwaliteitseisen) is dus beduidend hoger. Bovendien geeft Proximus duidelijk aan dat het hier een minimumtermijn betreft, en dat geplande werken zo snel mogelijk worden meegedeeld.

5.2.7.3. Conclusie

101. Het BIPT meent dat een termijn van minstens vijf werkdagen niet onredelijk is, en stelt vast dat er in eerste instantie geen inbreuk is op de non-discriminatievoorwaarde, aangezien Proximus dezelfde termijn hanteert in het commerciële Explore-aanbod.
102. In deze omstandigheden acht het BIPT het niet proportioneel om aan Proximus op te leggen deze minimumtermijn te verlengen.
103. Bovendien geeft Proximus aan over het algemeen zo snel mogelijk te communiceren, met een termijn die deze vijf werkdagen overschrijdt. Het referentieaanbod vermeldt inderdaad

³⁰ Sectie 14.4.3.1 in de Main Body van de BROTSoLL-referentieaanbieding

een termijn van minstens 5 werkdagen. Het BIPT concludeert daaruit dat aan de vraag van de respondent dus ook in sommige gevallen zal voldaan worden.

5.2.8. TITAN-netwerk

5.2.8.1. Probleemstelling

104. De beschikbaarheid van enkele diensten in het BROTSOLL-referentieaanbod is afhankelijk van de beschikbaarheid van het TITAN-netwerk (het nieuwe corenetwerk dat Proximus momenteel uitrolt) op die locatie. Een respondent heeft enkele vragen geformuleerd bij de zichtbaarheid op deze uitrol en de evolutie van de beschikbaarheid.
105. Daarnaast had deze respondent ook enkele vragen bij de migratie van diensten die geleverd worden op locaties waar het TITAN-netwerk nog niet beschikbaar is indien TITAN er wel beschikbaar wordt.
106. Tot slot wou de respondent verduidelijking of bij een inter-area NGLL (dus aangesloten op het TITAN-netwerk) het mogelijk is om multichassis LAG APAL te voorzien in twee verschillende service areas.

5.2.8.2. Analyse

107. Het BIPT meent dat het niet de bedoeling kan zijn om de uitrolplanning van het TITAN-netwerk in het referentieaanbod op te nemen, aangezien dit aanleiding zou geven tot een document dat steeds verandert. Daarentegen is er wel nood aan meer transparantie over deze uitrol. Het BIPT heeft dan ook aan Proximus voorgesteld om hierover een aparte webpagina te voorzien op de Personal Page van de Proximus wholesale website.
108. Proximus meldt in haar schrijven van 16 november 2020 dat de TITAN-planning beschikbaar werd gesteld op de Personal Page van de operatoren die momenteel NGLL afnemen of er interesse voor getoond hebben. Het BIPT stelt vast dat in dit document een planning wordt opgegeven van migraties van LEX'en naar TITAN en meent dat dit voldoende informatie bevat voor een begunstigde operator, onder voorbehoud dat dit document up-to-date gehouden wordt.
109. Wat de multichassis LAG APAL over het TITAN-netwerk betreft, bevestigt Proximus dat de tweede link van een multichassis LAG in een andere service area kan gelegen zijn.
110. Het BIPT heeft bijkomend enkele vragen gesteld aan Proximus betreffende de migratie. De ontvangen antwoorden zijn:
 - 110.1. Vandaag zijn alle service nodes van Proximus reeds geconnecteerd op het TITAN-netwerk. Bijgevolg kan elke bestaande APAL als nationaal interconnectiepunt gebruikt worden.
 - 110.2. Het is mogelijk om op een APAL die gebruikt wordt als nationaal interconnectiepunt ook sites aan te sluiten die nog niet op TITAN geconnecteerd zijn maar zich wel in de Service Area bevinden waar de APAL gesitueerd is.

5.2.8.3. Conclusie

111. Het BIPT stemt in met de oplossing van Proximus om de planning van de uitrol van het TITAN-netwerk op de Sharespace van de betrokken begunstigde operatoren³¹ te plaatsen. Proximus dient dit document voldoende regelmatig te updaten.
112. Proximus dient in zijn referentieaanbod op te nemen dat de tweede link van een multichassis LAG in een andere service area kan gelegen zijn.

5.3. Opmerkingen van tarifaire aard

5.3.1. Ontbreken van een tarief voor wijzigingen in het QoS-profiel

5.3.1.1. Probleemstelling

113. Een respondent wijst op het ontbreken van een tarief indien de QoS van een NGLL gewijzigd wordt.

5.3.1.2. Analyse

114. Het BIPT heeft dit nagevraagd bij Proximus. Proximus meldt dat het tarief voor het wijzigen van een QoS-profiel hetzelfde is als het tarief voor de installatie van een QoS-profiel, i.e. 150 € per QoS-wijziging. Proximus zal dit tarief toevoegen aan het finale referentieaanbod.
115. Proximus geeft aan dat het wijzigen van een QoS-profiel dezelfde acties omvat als het toevoegen van een QoS-profiel, namelijk:
 - 115.1. Inleiding van het QoS-profiel (of de wijziging ervan in geval van wijziging QoS-profiel) in CNC³².
 - 115.2. Configuratie (of herconfiguratie in geval van wijziging QoS-profiel) van de CPE en backbone door de remote engineers.
 - 115.3. Communicatie en opvolging van de gevraagde wijziging door de PRCO (Project Coördinator).
 - 115.4. Starten van de billing.
116. Dit rechtvaardigt volgens Proximus bijgevolg hetzelfde tarief als het tarief voor installatie van een QoS-profiel, dat werd goedgekeurd met het besluit van het BIPT van 19 maart 2015 betreffende het addendum bij het BROTSoLL-referentieaanbod met betrekking tot de tarieven voor huurlijnen van de nieuwe generatie (NGLL).

³¹ Inclusief operatoren die nog geen NGLL afnemen maar interesse getoond hebben.

³² CNC: "Corporate Network Connection", dit is de IT-toepassing gehanteerd door Proximus voor het beheer van contracten met zakelijke klanten, voornamelijk betreffende de Explore- en NGLL-producten.

117. Het Explore-aanbod bevat eveneens een bepaald tarief voor de installatie van een QoS-profiel. Het tarief voor wijziging is evenwel niet opgenomen in de prijslijst. Het BIPT acht het logisch dat ook in Explore voor de wijziging hetzelfde tarief zou aangerekend worden als voor installatie.

5.3.1.3. Conclusie

118. Op basis van de door Proximus aangeleverde informatie, gaat het BIPT akkoord dat voor het wijzigen van een QoS-profiel hetzelfde tarief aangerekend wordt als voor het toevoegen van een QoS-profiel in de context van BROTSoLL. Het BIPT behoudt zich het recht voor om dit te herzien indien nieuwe informatie hiermee in strijd zou zijn of indien er in het (commerciële) Explore-aanbod wel verschillende tarieven zouden van toepassing zijn.

5.3.2. Tarieven voor NGLL Light

5.3.2.1. Probleemstelling

119. Een respondent meent dat de tarieven voor NGLL Light veel te hoog zouden liggen vergeleken met de retailprijzen die Proximus hanteert.

5.3.2.2. Analyse

120. Het BIPT heeft de tarieven voor NGLL Light op hun billijkheid beoordeeld, op basis van de wholesale Explore prijslijst en een lijst van (retail) Explorecontracten.
121. De tarieven voor NGLL Light zijn lager dan de catalogus³³-wholesaleprijzen voor een gelijkaardig commercieel product in Explore (met marges van [vertrouwelijk]%, en meer specifiek [vertrouwelijk]%, wat de snelheden die voorkomen in de retailcontracten betreft). Ze zijn eveneens lager dan de prijzen die het BIPT vaststelt in de overeenkomstige retailcontracten³⁴ (met marges van [vertrouwelijk]%). Met andere woorden: er is een positieve marge op het product, die stijgt voor toenemende snelheden.
122. Daarnaast wil het BIPT opmerken dat het volume van dit commerciële Fibermax-product³⁵ (zijnde over point-to-point glasvezel) laag is, zowel retail als wholesale. Het besluit van 13 december 2019 voorziet (§ 772) dat de price-squeeze tests zullen worden uitgevoerd op het geheel van het portfolio aan hoogwaardige producten en dat ze desgevallend zullen kunnen worden aangevuld met tests op het niveau van de individuele contracten³⁶. In het geval van een price-squeeze test op portfolioniveau zal het aandeel van dit product maar zeer weinig doorwegen en zou deze waarschijnlijk niet op zichzelf kunnen verantwoordelijk zijn voor een price-squeeze effect. Het BIPT behoudt echter de mogelijkheid om over te gaan tot het uitvoeren van controles in het kader van bepaalde contracten en om na te gaan of de tarieven die door Proximus worden aangerekend als doel of als gevolg zouden kunnen hebben dat de ontwikkeling van concurrentie verhinderd wordt (zie § 780 van het besluit van 13 december 2019. Dit dient dan op ad hoc-basis beoordeeld te worden.

³³ Deze catalogusprijzen bevatten geen kortingen.

³⁴ Deze vergelijking houdt rekening met de kortingen die in deze retailcontracten van toepassing zijn.

³⁵ Fibermax is de commerciële naam van een dienst in het Explore-aanbod die gelijkaardig is aan NGLL Light.

³⁶ Zie ook de "Communicatie van het BIPT van 26 december 2017 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze-tests"

Sowieso legt het besluit van 13 december 2019 op Proximus de verplichting om elke zes maanden de nieuwe commerciële wholesaleovereenkomsten te melden aan het BIPT³⁷, zodat de prijszetting ervan door het BIPT kan opgevolgd worden.

5.3.2.3. Conclusie

123. Omwille van het feit dat de marges positief zijn, zowel tegenover het wholesale als retail Explore-aanbod, en het feit dat dit product met de huidige afnamecijfers geen price squeeze kan veroorzaken op portfolioniveau, meent het BIPT dat de prijzen in eerste instantie als billijk kunnen beschouwd worden.
124. Het BIPT sluit evenwel niet uit dat een andere beoordeling kan gemaakt worden bij een price-squeeze test op contractniveau.
125. Het BIPT kan dus steeds deze prijzen opnieuw beoordelen, indien er problemen met deze tarieven zouden worden vastgesteld.

5.3.3. Tarieven voor nieuwe intermediaire profielen bij NGLL

5.3.3.1. Probleemstelling

126. Een respondent meent dat de evolutie van de prijzen niet altijd logisch is. Zo is de sprong van 1 Gbps naar 2 Gbps 423 € of 39% toename voor een bijkomende Gbps. De volgende sprongen vertonen een veel lagere incrementele prijs: van 2 naar 3 Gbps is de bijkomende prijs 95 € (+7%) en van 3 naar 4 Gbps is de bijkomende prijs 83 € (+5%).

5.3.3.2. Analyse

127. In de BROTSOLL-referentieaanbieding worden een aantal nieuwe profielen voorgesteld tegenover de vorige versie van het referentieaanbod (waarvan het besluit van 13 december 2019 de tarieven als billijk beoordeeld heeft). Het betreft de profielen met snelheden 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9 Gbps. Het BIPT heeft aan Proximus gevraagd om toe te lichten hoe de tarieven voor de nieuwe profielen bepaald werden.
128. Proximus verduidelijkt dat de prijsevolutie werd afgeleid uit de prijsevolutie die ook gehanteerd wordt in het gelijkaardige Explore-aanbod. Het BIPT heeft dit nagekeken en in een eerste analyse vastgesteld dat de prijsevolutie inderdaad in grote lijnen gelijkaardig is. Een meer gedetailleerd onderzoek wijst echter wel degelijk op een verschil, waarbij de prijsevolutie³⁸ die Proximus hanteert in zijn commercieel Explore-aanbod minder steil is voor de lagere profielen (2-5 Gbps), en steiler voor de hogere profielen (6-10 Gbps).
129. Proximus geeft als bijkomende verklaring dat voor een 1 Gbps-profiel een 1 Gbps-poort vereist is, terwijl vanaf 2 Gbps een duurdere 10 Gbps-poort nodig is. Dit verklaart het feit dat de prijsstijging hoger is tussen 1 en 2 Gbps, dan tussen de hogere profielen. Het BIPT

³⁷ Zie sectie 21.4.5 van het besluit van 13 december 2019

³⁸ Prijsevolutie berekend als de verhouding tegenover het tarief voor het 1 Gbps-profiel.

begrijpt dit argument, maar heeft aan Proximus gevraagd te verklaren waarom in Explore een andere prijsevolutie gehanteerd wordt voor de tussenliggende profielen.

130. Hierop heeft Proximus gereageerd met het volgende prijsvoorstel voor de profielen van 1 tot en met 10 Gbps. In dit voorstel wordt voor de snelheden van 2 tot en met 10 Gbps dezelfde prijscurve gehanteerd als in Explore, waarbij meer bepaald de tarieven dezelfde verhouding vertonen tegenover het tarief voor de snelheid van 1 Gbps. In de tabel hieronder worden eveneens de plafondtarieven weergegeven die werden goedgekeurd in het marktanalysebesluit van 13 december 2019.

Bandbreedte (Gbps)	Nieuw voorstel Proximus	Plafondtarief
1	1 095,00 €	1 127,00 €
2	1 486,00 €	
3	1 601,00 €	
4	1 693,00 €	
5	1 808,00 €	
6	1 900,00 €	
7	2 015,00 €	
8	2 107,00 €	
9	2 222,00 €	
10	2 337,00 €	2 494,30 €

Tabel 2: nieuw prijsvoorstel NGLL 2 - 10 Gbps en vergelijking met plafondtarieven

131. De tarieven die Proximus voorstelt voor 1 en 10 Gbps zijn lager dan de goedgekeurde plafondprijzen. In dit voorstel wordt dezelfde prijsevolutie gehanteerd als in het commerciële Explore-aanbod: het BIPT meent dat de verplichting van non-discriminatie hierdoor voldoende nageleefd wordt. Indien er een groter prijsverschil is tussen 1 en 2 Gbps-profielen dan tussen hogere profielen, wordt ditzelfde relatieve prijsverschil immers ook zo vastgesteld in het commerciële aanbod. Het BIPT meent dus dat er met dit nieuwe prijsvoorstel voldoende geantwoord wordt op de opmerking van de respondent dat de prijsvergangen te hoog zouden zijn.
132. Het BIPT heeft tijdens de openbare raadpleging geen reacties ontvangen met betrekking tot dit onderwerp, en heeft dus geen argumenten ontvangen waardoor het BIPT zijn mening zou moeten herzien. Het BIPT blijft dus bij zijn voorstel om het nieuwe tariefvoorstel toe te passen voor de profielen 2 tot en met 10 Gbps.

5.3.3.3. Conclusie

133. Proximus dient het nieuwe tariefvoorstel toe te passen voor de profielen 2 tot en met 10 Gbps, zoals weergegeven in Tabel 2 hierboven.

5.3.4. Tarief bij migratie naar nationaal interconnectiepunt

5.3.4.1. Probleemstelling

134. Naar aanleiding van opmerkingen van een respondent (zie deel 5.2.8) over de migratie van diensten die geleverd worden op locaties waar het TITAN-netwerk nog niet beschikbaar is

indien TITAN er wel beschikbaar wordt, heeft het BIPT hierover enkele vragen gesteld aan Proximus. Eén van die vragen betrof de tarifiering.

5.3.4.2. Analyse

135. Voor elke site die gemigreerd moet worden naar een nationaal interconnectiepunt dat gelegen is in een andere Service Area zal een migratie moeten worden uitgevoerd. Proximus stelt voor hiervoor 125 € aan te rekenen per site, voor de herconfiguratie van de CPE, en zal dit tarief toevoegen aan het finale referentieaanbod. Een gelijktijdige migratie van meerdere sites kan op projectbasis behandeld worden in samenspraak tussen Proximus en de betrokken begunstigde operator.
136. Wat het voorgestelde tarief van migratie betreft, blijkt uit navraag bij Proximus dat dit tarief twee situaties omvat: het scenario waarbij de OLO akkoord gaat met een dienstonderbreking en de bestaande glasvezelconnectie herbruikt wordt, en het scenario waarbij de OLO geen dienstonderbreking wenst en er wordt voorzien in een parallelle lijn, waarna de overschakeling gebeurt. De kostenraming van de migratie zou gebaseerd zijn op een globale schatting van de kosten voor de twee scenario's.
137. In de BROTSOLL-referentieaanbieding is het installatietarief van een CPE 250€³⁹ (125 € bij een minimum engagement van 3 of 6 jaar). Een tarief van 125 € voor een herconfiguratie van een CPE (met inbegrip van de vervanging van de CPE indien nodig) lijkt het BIPT dus prima facie aanvaardbaar.
138. Proximus verwijst eveneens naar de prijs van een "upgrade van een lijn zonder aanpassing van het access type, connectiviteitsdienst of CPE" in het Explore-aanbod, die gealigneerd is met dit tarief van 125 €.
139. Proximus verduidelijkt daarnaast ook dat dit het enige tarief is dat aangerekend wordt bij een dergelijke migratie. Uiteraard, indien er een nieuwe APAL opgezet wordt in deze context, zullen ook de kosten gelinkt aan het opzetten van deze nieuwe APAL aangerekend worden.
140. Het BIPT meent evenwel niet dat dit migratietarief kan aangerekend worden voor lijnen die besteld werden sinds het moment dat Proximus verplicht werd om te voorzien in een nationaal interconnectiepunt, dit wil zeggen sinds het marktanalysebesluit van 13 december 2019 in voege is, namelijk 1 februari 2020. Hoewel er aan Proximus werd toegelaten om de beschikbaarheid van dit nationale interconnectiepunt te koppelen aan de uitrolstatus van het TITAN-netwerk, kan het niet zo zijn dat een begunstigde operator bestraft wordt door verplicht te worden een migratietarief te betalen voor een site die oorspronkelijk nog niet kon aangesloten worden op het TITAN-netwerk. Het BIPT oordeelt dus dat dit migratietarief naar een nationaal interconnectiepunt enkel mag toegepast worden bij de migratie van NGLL-lijnen die reeds actief waren vóór een bepaalde referentiedatum (bij de openbare raadpleging over dit besluit werd 1 februari 2020 voorgesteld), of bij een migratie van NGLL-lijnen die reeds bij de bestelling aangesloten waren op het TITAN-netwerk (en waar de wijziging van het interconnectiepunt dus een keuze is van de begunstigde operator die niet ingegeven werd door de onbeschikbaarheid van het TITAN-netwerk op die locatie).

³⁹ Zie sectie 3.1 van annex 4 van de BROTSOLL referentieaanbieding.

141. Proximus geeft in zijn reactie op de openbare raadpleging aan dat het niet redelijk zou zijn om 1 februari 2020 als referentiedatum te hanteren. Dit zou immers impliceren dat de mogelijkheid tot nationaal interconnectiepunt al beschikbaar had moeten zijn minder dan 2 maanden na het besluit van het BIPT. Proximus stelt voor om 31 oktober 2020, de datum vanaf wanneer de "Inter-area NGLL interconnection" beschikbaar werd, als referentiedatum te nemen.
142. Het BIPT meent dat de door Proximus voorgestelde referentiedatum van 31 oktober 2020 niet gepast is. Allereerst merkt het BIPT op dat Proximus deze optie wel reeds aanbood in het commerciële Explore-aanbod, ook op het moment van de publicatie van het marktanalysebesluit. Verder verwijst het BIPT naar § 678 van het marktanalysebesluit die stelt:
- "Binnen zes maanden na de publicatie van dit besluit zal Proximus zijn NGLLreferentieaanbod aanpassen en operationeel maken zodat de aangeboden diensten de verbinding tussen elke aan te sluiten site en elk dienstknooppunt omvatten, conform de opgelegde toegangsverplichting (cf. § 506). (...)"*
143. Aangezien bovenstaande bepaling impliceert dat het referentieaanbod aangepast en operationeel moet zijn ten laatste zes maanden na de publicatie van het marktanalysebesluit, meent het BIPT dat dit tevens de uiterste datum is waartegen de toegang tot nationaal interconnectiepunt beschikbaar had moeten zijn. Het BIPT legt dus als referentiedatum 6 maanden na publicatie vast, zijnde 13 juni 2020.

5.3.4.3. Conclusie

144. Proximus dient in het referentieaanbod het tarief voor migratie van een site naar een ander interconnectiepunt op te nemen, en dient ook te vermelden dat een gelijktijdige migratie van meerdere sites mogelijk is op projectbasis.
145. Dit migratietarief mag enkel toegepast worden:
- 145.1. op NGLL-lijnen die reeds actief waren vóór 13 juni 2020,
 - 145.2. op NGLL-lijnen die besteld werden vanaf 13 juni 2020 en waarbij het TITAN-netwerk (en dus de optie voor een nationaal interconnectiepunt) bij de bestelling reeds beschikbaar was.

5.3.5. Tarieven voor verbeterde reparatie SLA's

5.3.5.1. Probleemstelling

146. In de BROTSOLL-referentieaanbieding zijn de tarieven voor de verbeterde reparatie SLA's als volgt:

Naam	Beschikbaarheid	Maandelijks tarief
Standaard	Ma-vr 8-18u (10x5)	0 €
Extended	Ma-za 7-22u (15x6)	9 €
Premium	24x7	20 €

Tabel 3: overzicht SLA's

147. Een respondent (op de preconsultatie) meent dat de SLA-tarieven gealigneerd zouden moeten zijn met (of zelfs lager dan) deze die Proximus hanteert bij het GPON-bitstreamaanbod. Daar hanteert Proximus voor gelijkaardige beschikbaarheidsvensters respectievelijk maandelijkse prijzen van 0, 6 en 12 €. Ook een andere respondent verwijst voor de premium SLA naar het lagere tarief bij het GPON bitstreamaanbod.
148. Deze tweede respondent herhaalde zijn standpunt tijdens de publieke raadpleging over dit ontwerpbesluit, en stelt zich vragen bij het feit dat de interventies tussen fiber GPON en fiber NGLL verschillend zouden zijn.

5.3.5.2. Analyse

149. Het BIPT heeft aan Proximus gevraagd om te verduidelijken hoe de prijzen voor deze SLA's bepaald werden.
150. Proximus verwijst naar de invoering van het NGLL-aanbod, toen werd besloten om de inhoud van de SLA's en de SLA-tarieven gelijk te stellen aan deze van het overeenkomstige toenmalige Explore-aanbod, waarop de hoogst mogelijke korting werd toegepast.
151. Proximus verduidelijkt daarnaast ook dat de SLA's bij BROTSOLL niet dezelfde acties omvatten als de SLA's bij bitstream. De strengere vereisten (acties, benodigd personeel...) zorgen ervoor dat het tarief hoger is bij BROTSOLL.
152. Als reactie op de bedenkingen van een respondent bij het feit dat er verschillen zouden zijn tussen de interventies tussen fiber GPON en fiber NGLL, volgt hieronder verdere verduidelijking:
- 152.1. Bij de reparatie SLA binnen BROTSOLL NGLL geldt de maximale reparatietijd voor alle ingediende geldige reparatieaanvragen en kan er dus voor elk ticket waarvoor de termijn van de SLA niet werd gerespecteerd, een compensatie aangevraagd worden. Dit is niet het geval bij de reparatie SLA binnen Bitstream GPON, waarbij een operationele marge wordt voorzien. Bovendien zijn de beschikbaarheidsgaranties hoger dan in het ISLA Bitstreamaanbod.

Aangezien er een SLO van 100% geldt voor BROTSoLL NGLL, kan deze onmogelijk rekening houden met de reële gepresteerde reparatietermijnen. De tarifiering van de reparatie SLA bij BROTSoLL brengt in rekening dat elk ticket meetelt, in tegenstelling tot de SLA voor Bitstream GPON.

- 152.2. In de SLA timer voor BROTSoLL is ook herstel bij kabelbreuken inbegrepen waarvoor splicing-werken nodig zijn die volgens Proximus niet binnen de vier uur kunnen uitgevoerd worden. Dit is niet het geval bij de SLA voor Bitstream GPON, waar kabelbreuken niet inbegrepen zijn in de SLA.
 - 152.3. De SLA BROTSoLL vereist volgens Proximus de uitvoering van complexere taken op een groter aantal netwerkelementen dan bij Bitstream GPON. BROTSoLL zou bijgevolg specifieke middelen en processen vereisen, bijkomend aan deze voor Bitstream, wat zou zorgen voor hogere operationele kosten.
 - 152.4. Proximus heeft de verschillende types techniekers opgesomd die kunnen ingezet worden op een P2P-connectie. Voor de producten "Professional Market" is volgens Proximus een hogere expertise vereist dan deze voor de producten "Mass Market".
 - 152.5. Er zijn volgens Proximus voor de SLA BROTSoLL ook meer manuele interventies vereist ter hoogte van de Dispatching dan bij Bitstream. De helpdesk beschikt niet, zoals bij Bitstream wel het geval is, over een tool voor foutopsporing en moet dus zelf meer manueel analysewerk uitvoeren, wat de kosten verhoogt.
153. De SLA-tarieven zijn niet één op één vergelijkbaar met het Explore-aanbod, maar op basis van de beschikbare informatie stelt het BIPT niet vast dat de tarieven in het Explore-aanbod goedkoper zouden zijn. Het BIPT stelt dus geen problemen vast met betrekking tot non-discriminatie tegenover het commerciële Explore-aanbod.
 154. Bovendien werd de beoordeling van de billijke tarieven in het marktanalysebesluit uitgevoerd op basis van een analyse waarbij ook rekening gehouden werd met de bestaande tarieven voor de SLA's. Met andere woorden: de tarieven van Proximus werden billijk geacht, met inbegrip van de maandelijkse tarieven voor de SLA's. Aangezien de tarieven in deze gewijzigde versie van het referentieaanbod ofwel lager ofwel gelijk zijn aan de tarieven die billijk werden geacht in het besluit van 13 december 2019, meent het BIPT dat de tarieven van de SLA's nog steeds conform zijn.

5.3.5.3. Conclusie

155. Het BIPT erkent dat de inhoud van de SLA's verschillend kan zijn dan deze bij het GPON bitstreamaanbod. Aangezien in de beoordeling van de billijke tarieven rekening werd gehouden met de huidige tarieven van de SLA's, oordeelt het BIPT dat een herziening van deze tarieven momenteel niet gerechtvaardigd is.

5.4. Andere punten

156. Hieronder behandelt het BIPT enkele opmerkingen bij een aantal andere punten:

	Onderwerp	Analyse BIPT	Conclusie BIPT
1.	Annex 5 – 2.2.3 “MTU Size” Een respondent meent dat de maximale frame size van 1564 bytes kan verhoogd worden naar zogenaamde “jumbo frames”. Het referentieaanbod dient de vooruitzichten hierover te bevatten.	Het BIPT heeft Proximus gevraagd naar de mogelijkheid tot jumbo frames. Proximus geeft aan dat het momenteel technisch niet mogelijk is om hogere frame sizes aan te bieden (met uitzondering van een uitbreiding tot 1800 bytes in het geval van glasvezellijnen, zoals vermeld in sectie 2.2.3 van Annex 5 van de referentieaanbieding), aangezien dit een impact heeft op alle devices in het netwerk: deze moeten dit allemaal ondersteunen. Proximus evalueert wel of er in de toekomst hogere frame sizes dan de huidige mogelijk zijn. Het BIPT verwijst eveneens naar de verplichting van Proximus om technologische evoluties voldoende tijdig kenbaar te maken aan de alternatieve operatoren (zie sectie 21.4.3 van het marktanalysebesluit).	Proximus moet voorlopig de ondersteuning van “jumbo frames” niet toevoegen aan het referentieaanbod, maar moet het referentieaanbod aanpassen zodra dit technisch mogelijk zou zijn, en een dergelijke technologische evolutie tijdig kenbaar maken.
2.	Annex 4 – 1.4, Volumekortingen Een respondent geeft aan dat de volumekortingen te laag en de drempels ervoor te hoog zijn om interessant te zijn voor alternatieve providers. De respondent meent bovendien dat de volumekorting zou moeten toegepast worden op alle glasvezeldiensten van Proximus, en niet enkel op NGLL.	Het BIPT heeft in de beoordeling van de billijke prijzen rekening gehouden met deze volumekortingen, en de prijzen als billijk beoordeeld. Aangezien de tarieven in de voorgestelde referentieaanbieding lager zijn of gelijk zijn aan de goedgekeurde tarieven, kunnen de huidige volumekortingen blijven gelden. Het BIPT benadrukt dat de verschillende glasvezeldiensten van Proximus onder verschillende markten kunnen vallen en dat hun tarieven elk moeten voldoen aan de specifieke verplichtingen die werden opgelegd in het kader van die markten, wat in principe niet vereist dat volumekortingen toegepast worden buiten de producten van één enkele markt. Integendeel, een dergelijke praktijk zou problematisch kunnen zijn omdat het alternatieve operatoren zou kunnen aansporen om al hun wholesalediensten aan te kopen bij de operator met marktmacht.	Proximus moet geen verdere actie ondernemen.

	Onderwerp	Analyse BIPT	Conclusie BIPT
3.	Main Body – 4 “Practical information” Een respondent geeft aan dat de volgende bepaling in hoofdstuk 4 van het Main Document, dat gaat over de interpretatie van het referentieaanbod, onduidelijk is: <i>“In case of disagreement about the interpretation, one of the Parties can request the BIPT for a decision on the specific case. <u>This decision will be taken within a reasonable term and will take into account the legal framework and the valid advice.</u> The possibility for the Parties to present the BIPT a problem in interpretation will not influence the legal means that remain at the Parties’ disposal in case of a conflict.”</i>	Er werd aan Proximus gevraagd om dit toe te lichten. Proximus verduidelijkt dat deze paragraaf afkomstig is uit de BRUO-referentieaanbieding en werd overgenomen in de Bitstream en BROTSOLL referentieaanbiedingen. De paragraaf verwijst naar een informele procedure waarbij het BIPT zijn advies kan geven indien de meningen verschillen over de interpretatie van een bepaling in het referentieaanbod. De toevoeging van deze paragraaf werd aan Proximus opgelegd in het Advies van het BIPT van 9 januari 2003 betreffende het referentieaanbod van Belgacom voor ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk. Bij nazicht stelt het BIPT vast dat de verwarring voortkomt uit de Engelse vertaling van de tekst uit hiervoor genoemd advies, en stelt voor de paragraaf aan te passen, waarbij ook het informele karakter van dit verzoek om advies duidelijker beschreven wordt.	Proximus dient beschouwd tekst als volgt aan te passen: <i>“In case of disagreement about the interpretation, one of the Parties can request the BIPT for a non-binding advice on the specific case. This advice will be taken within a reasonable term and will take into account the legal framework and the applicable BIPT decisions. The possibility for the Parties to present the BIPT a problem in interpretation will not influence the legal means that remain at the Parties’ disposal in case of a conflict such as the reconciliation procedure or the dispute procedure.”</i>

6. Besluit, inwerkingtreding, beroepsmogelijkheden en handtekeningen

6.1. Besluit en inwerkingtreding

157. Dit besluit bepaalt de aanpassingen die Proximus moet aanbrengen aan zijn referentieaanbieding aangaande hoogwaardige toegang, zijnde "BROTSOLL".
158. Dit besluit van het BIPT treedt in werking op de dag volgend op de publicatie ervan.
159. Het BIPT vraagt aan Proximus om een aangepaste versie van zijn voorstel over te maken binnen 30 dagen na de inwerkingtreding van dit besluit. Deze aangepaste versie dient de reeds goedgekeurde addenda van 15 oktober 2020 en 1 juni 2021 te integreren.
160. Specifiek voor wat betreft de optie van de dubbele glasvezeltoegang op een NGLL CPE, zoals beschreven in sectie 5.2.4, dient Proximus binnen dezelfde termijn van 30 dagen na de inwerkingtreding van dit besluit, een addendum over te maken dat deze optie (technisch en tarifair) beschrijft.
161. Tarifaire wijzigingen treden in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de inwerkingtreding van dit besluit.
162. Indien bepaalde wijzigingen een IT-implementatie noodzakelijk maken, moet deze implementatie binnen zes maanden na inwerkingtreding van dit besluit plaatsvinden zodat de alternatieve operatoren binnen dezelfde termijn effectief gebruik kunnen maken van deze systemen.
163. Tenslotte wil het BIPT Proximus eraan herinneren dat, overeenkomstig artikel 59, § 5, van de wet van 13 juni 2005, het BIPT het referentieaanbod te allen tijde kan wijzigen om rekening te houden met de ontwikkeling van de Proximus-aanbiedingen en de verzoeken van de begunstigen.

6.2. Beroepsmogelijkheden

164. Overeenkomstig artikel 2, § 1, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep in te stellen bij het Marktenhof, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van nietigheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.

165. Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen vereist door artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Indien het verzoekschrift elementen bevat die u als vertrouwelijk beschouwt, dan moet u dat uitdrukkelijk aangeven en op straffe van nietigheid, een niet-vertrouwelijke versie van dat verzoekschrift indienen. Het Instituut publiceert op zijn website het verzoekschrift dat door de griffie van het gerecht genotificeerd is. Elke belanghebbende partij kan in de zaak tussenkomen binnen dertig dagen na deze publicatie.

Axel Desmedt
lid van de Raad

Bernardo Herman
lid van de Raad

Luc Vanfleteren
lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
voorzitter van de Raad

Bijlage 1. Samenvatting van de reacties op de openbare raadpleging

166. De openbare raadpleging over dit besluit heeft plaatsgevonden van 31 maart tot 10 mei 2021. Het BIPT heeft bijdragen ontvangen van: BCPA, Orange Belgium, Proximus en Telenet.
167. Deze bijdragen worden hieronder kort samengevat. Deze samenvatting is niet bedoeld om volledig te zijn en weerspiegelt niet noodzakelijk alle uitgedrukte nuances.

BCPA

168. BCPA geeft aan de conclusies die het BIPT naar voren brengt in het ontwerpbesluit te onderschrijven en ziet daarom af van het indienen van een zienswijze.

Orange Belgium

169. Orange Belgium heeft geen commentaar of opmerkingen geformuleerd met betrekking tot de door het BIPT geformuleerde voorstellen en vragen. Orange Belgium maakt wel het voorbehoud dat dit niet betekent dat het zich uitdrukkelijk akkoord verklaart met alle in het ontwerpbesluit ingenomen standpunten.

Proximus

170. Proximus brengt enkele verduidelijkingen aan over de addenda aan het referentieaanbod.
171. Over de Target Provisioning Time for EFM verklaart Proximus zich akkoord met de positie van het BIPT voor zover er duidelijk vermeld wordt dat de termijn van 37 werkdagen niet kan gegarandeerd worden.
172. Proximus wijst op het feit dat er bij NGLL wel redundantie mogelijk is op interconnectieniveau.
173. Proximus wijst op het feit dat de optie van een dubbele glasvezeltoegang op één CPE kan leiden tot een tariefverschil tussen nieuwe en bestaande lijnen.
174. Proximus bevestigt dat de tweede link van een multichassis LAG in een andere service area kan gelegen zijn, en zal het BIPT op de hoogte brengen van hun technische oplossing hiervoor.
175. Proximus verklaart zich niet akkoord met 1 februari 2020 als referentiedatum waarop de optie tot nationaal interconnectiepunt moest beschikbaar zijn. Proximus stelt als alternatief 31 oktober 2020 voor, de datum vanaf wanneer de "inter-area NGLL Interconnection" beschikbaar werd.

Telenet

176. Telenet bevestigt dat sommige eerdere vragen of opmerkingen worden uitgeklaard in het ontwerpbesluit.
177. Telenet blijft zich vragen stellen bij de prijs van de Premium iSLA (20 €) in vergelijking met deze SLA bij GPON (12 €).